

สำนักงานทรัพย์สินส่วน พระมหากษัตริย์

ปาฐกถาพิเศษ

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ

องค์คุณความดีของบุคคล

“ซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ จงรักภักดี”

ส.ก.ส. ๒๕๔๕

ปาฐกถาพิเศษ ชิน โสภณพนิช อนุสรณ์
ครั้งที่ 3 ประจำปี 2544
สถานการณ์ปัจจุบัน : คู่มือคนไทย

ฯพณฯ พล อ.เปรม ติณสูลานนท์
ประธานองคมนตรี และรัฐบุรุษ

วันพุธที่ 14 ธันวาคม 2544

เปรม	เปี่ยมปรีดีล้ำ	จงรัก ราชแล
ติณ	ทิพย์คือธวัชกักดี	เทริศแพรว
สุลา	ศิรศรีศักดิ์	รัฐบุรุษ
นนท์	นิรทุกษ์นิรันดร์แพ้ว	พิสุทธิ์สร้างพิศาลศรี

คำกล่าวต้อนรับและแนะนำองค์ปาฐก โดย
คุณชาติศิริ โสภณพนิช

กรรมการผู้จัดการใหญ่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
งานปาฐกถาพิเศษ ชิน โสภณพนิช อนุสรณ์ ครั้งที่ ๓

วันพุธที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๔

ณ ห้องประชุมชั้น ๓๐ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

ท่านประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ

ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี

ท่านรัฐมนตรี

ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพทุกท่าน

ในนามของ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ผมใคร่ขอต้อนรับทุกท่านเข้าสู่การแสดงปาฐกถาพิเศษ ชิน โสภณพนิช อนุสรณ์ ครั้งที่ ๓ ประจำปี ๒๕๔๔

ดังที่ได้ทราบกันอยู่แล้วว่า คุณชิน โสภณพนิช เป็นปูชนิกชน ผู้ทรงคุณูปการยิ่งของธนาคารกรุงเทพ เป็นทั้งผู้ริเริ่มก่อตั้ง เป็นกรรมการผู้จัดการ เป็นประธานกรรมการ และประธานที่ปรึกษาของธนาคาร ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๔๘๗ เป็นต้นมาจนกระทั่งถึงแก่อนิจกรรม ในปี ๒๕๓๑ ด้วยความมุมานะ ขยันหมั่นเพียร และอัจฉริยภาพส่วนตัว ทำให้คุณชินสามารถสร้างธนาคารกรุงเทพ จากธนาคารเล็กๆ ที่มีทุนจดทะเบียนเพียง ๔ ล้านบาท จนก้าวไปสู่การเป็นธนาคารชั้นนำที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย และในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในเวลาเพียงระยะสั้น นำมาซึ่งความปลาบปลื้มและภาคภูมิใจแก่พวกเราชาวธนาคารกรุงเทพทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตัวผมเอง ซึ่งเป็นผู้สืบทอดเจตนารมณ์ของท่าน รุ่นที่ ๓ ซึ่งที่จริงก็คือเป็นหลานของคุณปู่

ดังนั้น เมื่อคณะที่ปรึกษาของธนาคารกรุงเทพที่มีท่านประธานองคมนตรีและ
รัฐบุรุษ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นประธาน มีคำริที่จะจัดให้มีกิจกรรมอันมี
ประโยชน์ต่อสังคม เรียกว่า ปาฐกถาพิเศษ ชิน โสภณพนิช อนุสรณ์ ให้เป็นเวที
ในการแสดงความคิดเห็นที่จะเป็นประโยชน์แก่ชาติ บ้านเมือง และประชาชนชาวไทย
จึงได้รับการสนับสนุนจากชาวธนาคารกรุงเทพทุกคนและมหาชนทั่วไปอย่างเต็มที่

การปาฐกถาพิเศษประจำปีครั้งนี้ เป็นครั้งที่สาม ในครั้งแรกจัดขึ้นเมื่อปี ๒๕๔๒
โดยเราได้รับเกียรติจาก ท่านศาสตราจารย์ Paul Krugman นักเศรษฐศาสตร์หนุ่มผู้
มีชื่อเสียงของสหรัฐอเมริกามาเป็นองค์ปาฐก เรื่อง “The Future of the Asian and
World Economy” สำหรับในปีที่แล้ว เราได้เชิญ ฯพณฯ เชียง ฮว่าย เิง รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงการคลังของสาธารณรัฐประชาชนจีน มาบรรยายเรื่อง “China’s Roles
in Fostering Asian Prosperity in the 21st Century with special emphasis on
Thailand” ซึ่งทั้งสองครั้งนั้นประชาชนชาวไทยได้ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก

สำหรับครั้งที่สามนี้ ธนาคารกรุงเทพรู้สึกปลาบปลื้มใจเป็นอย่างยิ่งที่ ฯพณฯ
พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ ได้ให้เกียรติมาเป็นองค์
ปาฐกเกียรติยศด้วยตัวท่านเอง ในหัวข้อ “สถานการณ์ปัจจุบัน : คู่มือคนไทย”
ซึ่งสำหรับประวัติของท่านนั้น ผู้มีเกียรติทุกท่านในที่นี้ย่อมทราบคืออยู่แล้ว ผมคงไม่
ขอกล่าวซ้ำอีก เพราะถ้าเกิดเป็นคนไทยในยุคนี้แล้วไม่รู้จักชื่อเสียง และเกียรติคุณของ
 ฯพณฯ พลเอกเปรม หรือที่สื่อทั่วไปขนานนามว่า “ป้าเปรม” ก็ให้สงสัยได้เลยว่าผู้นั้น
หาใช่คนไทยที่แท้จริงไม่

ผมจึงขอกล่าวเพียงสั้นๆ ว่า ปรัชญาในการครองชีวิตทั้งในหน้าที่การงาน
และส่วนตัวของ ฯพณฯ คือ “เกิดเป็นคนไทยต้องทดแทนบุญคุณของแผ่นดิน”
วลีนี้ใครได้ยินต้องรู้ว่าเป็นคำพูดของท่านโดยเฉพาะ แต่ท่านมิได้สงวนสิทธิ์ในการใช้
แต่อย่างใด ยิ่งเอาไปใช้มากเท่าใด หรือบ่อยเท่าไร ก็จะเป็นประโยชน์แก่ชาติบ้านเมือง
มากขึ้นเท่านั้น

นอกเหนือจากสิ่งใดทั้งปวง “ฯพณฯ” ยังสละตัวไว้ซึ่งความเดือดุนและความ
จงรักภักดีต่อองค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อย่างเหนือชีวิต ยากที่จะหาผู้ใดเสมอเหมือน

ความแน่วแนในปรัชญาทั้งสองสถานดังกล่าวถือว่าเป็นปัจจัยอันสูงยิ่งที่คุ้มครอง
ฯพณฯ ให้รอดพ้นจากวิกฤติการณ์นานัปการ และเป็นแสงสว่างนำพาท่านให้เจริญอยู่
บนเส้นทางของความสะอาดบริสุทธิ์ จนเป็นที่กล่าวขวัญ เคารพ และขำเกรงของ
ประชาชนทั่วไป ตลอดมาจวบจนทุกวันนี้

ผมจึงมั่นใจเป็นอย่างยิ่งว่า สิ่งที่ “ฯพณฯ” จะพูดให้พวกเราฟังในครั้งนี้ คงจะ
เป็นประโยชน์อย่างใหญ่หลวงแก่ตัวเราเอง และแก่ประเทศไทยที่รักยิ่งของพวกเราทุก
คนอย่างแน่นอน ขอได้โปรดตั้งสติ คิด และไตร่ตรองตามไปด้วยอย่าให้พลาดนะครับ

ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ บัดนี้ถึงเวลาอันสมควรแล้ว ผมใคร่ของอนุญาตกราบ
เรียนเชิญ ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ แสดงปาฐกถาเรื่อง “สถานการณ์ปัจจุบัน
: คู่มือคนไทย” เป็นอันดับต่อไป

ขอกราบขอบพระคุณครับ

พระบรมราชาไชยวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชพิธีพระราชทานปริญญาบัตรวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เมื่อ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๒๑

“ปัญญาของผู้เรียนที่เขาคิดมาดีแล้ว
ได้ใช้มาดีแล้ว ในการทำงานนั้น ย่อมเป็น
พื้นฐานอย่างดี สำหรับเรา ที่จะก่อสร้าง
เสริมความเจริญให้แก่องค์งามมั่นคงต่อไป
ใช้พื้นฐานที่มีอยู่แล้ว ให้เป็นประโยชน์”

พระราชดำรัสของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

“คนดีของสังคม
จะต้องเป็นคนที่ไม่พูดบด
ไม่เอาพละ ไม่เอาฉฉา วิชา ไม่คดโกง
และ ไม่มีความทะเลเยทะยานอย่างน่า
แต่พยายามทำหน้าที่ของตนเองให้ดี
ในขอบเขตของศีลธรรม”

“สถาบันการณัปกรณ์ฉบับ : คู่มือคนไทย”
โดย พลเอก เปรม ติณสูลานนท์
ปาฐกถาพิเศษ จีน ไสภณพนิช อนุสรณ์ ครั้งที่ ๓
วันพุธที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๔
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

ผู้มีเกียรติทั้งหลาย

ขอขอบคุณธนาคารกรุงเทพ ที่กรุณาเชิญผมมาพูดในวันนี้ ผมรับคำเชิญด้วยความยินดีด้วยเห็นว่า การปาฐกถาที่ธนาคารกรุงเทพจัดให้มีเป็นประจำเริ่มตั้งแต่ ๒๕๔๒ เป็นต้นมา เพื่อระลึกถึงคุณงามความดีของคุณจีน ไสภณพนิช ผู้บุกเบิกธนาคารกรุงเทพ เป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อคนไทย สังคมไทยและชาติบ้านเมืองของเรามาก เมื่อปี ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นการปาฐกถาครั้งแรก ธนาคารได้รับเกียรติจาก ศาสตราจารย์ พอล กรู๊กแมน นักเศรษฐศาสตร์ชาวอเมริกันผู้มีชื่อเสียงระดับโลกมาพูดเรื่อง “อนาคตของเอเชียกับเศรษฐกิจโลก” มาเมื่อต้นปีนี้ อันเป็นปาฐกถาครั้งที่สอง ธนาคารได้รับเกียรติจาก ฯพณฯ เชียง ฮว้าย เฉิง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของสาธารณรัฐประชาชนจีน มาบรรยายเรื่อง “บทบาทของจีนต่อการสร้างเสริมความรุ่งเรืองของเอเชียและประเทศไทยในศตวรรษที่ ๒๑” การบรรยายทั้ง ๒ ครั้งที่ผ่านมาได้รับการตอบรับและความสนใจจากทุกฝ่ายและทุกสาขาอาชีพค่อนข้างมาก

ปาฐกถาทั้ง ๒ ครั้ง ผู้บรรยายพูดภาษาอังกฤษและภาษาจีนตามลำดับ
วันนี้ท่านทั้งหลายจะได้ฟังภาษาไทย คุณอาจจะไม่ขลังและหรรษาเท่ากับภาษา
ต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ผมได้พยายามเลือกหัวข้อคำบรรยายที่คิดว่า
จะทันกับสถานการณ์ปัจจุบันและน่าจะเป็นประโยชน์ต่อคนไทยมากที่สุด

เรื่องที่ผมจะพูดในวันนี้ เป็นเรื่องใกล้ตัวและเกี่ยวข้องกับพวกเราคนไทยทุกคนโดยตรง เป็นเรื่องของสถานการณ์ปัจจุบันที่ผิดปกติ ที่วิกฤต
สถานการณ์ปัจจุบัน นำมาซึ่งความทุกข์ ทุกข์ทั้งกาย ทุกข์ทั้งใจ แผ่กระจาย
ไปทั่วแผ่นดิน เป็นทุกข์ทั่วแผ่นดิน เป็นทุกข์ของแผ่นดิน ผู้ที่ไม่ได้รับผล
กระทบโดยตรงก็พลอยเป็นทุกข์ไปด้วย (รวมทั้งผู้พูด)

ที่จริงในบ้านเมืองอันเป็นที่รักและหวงแหนของเรายังมีทุกข์อีกทุกข์หนึ่ง
คือทุกข์ของคนจนเป็นทุกข์เรื้อรัง มีมาหลายสิบปีแล้ว ขณะนี้ก็ยังมียู่ และ
จะมีต่อไปอีกกี่ปีหรืออีกกี่สิบปี ก็ยากที่จะคาดเดาได้ ประชากรในภาคเกษตร
ของเรามีมากกว่า ๖๐% ของคนในประเทศ แต่มีรายได้เพียงร้อยละ ๑๐ ของ
รายได้ประชาชาติ ชาวไร่ชาวนาของเราจึงยากจน เพราะมีคนมากแต่มีรายได้น้อย
ความยากจนเป็นปัญหาใหญ่เป็นปัญหายาก และเป็นปัญหาสำคัญยิ่ง
ผมเคยพูดเสมอว่า ถ้าเราแก้ปัญหาคความยากจนได้ เราจะแก้ปัญห่อื่นได้
ทั้งหมด ยังยืนยันปรัชญานี้อยู่

ประเทศไทยเรามีพื้นฐานเป็นประเทศกสิกรรม จะทิ้งเกษตรกรที่เป็น
คนส่วนใหญ่ของประเทศมิได้ ถ้าบ้านเมืองเรามีการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม
และการค้ากันเร็วและมากเกินไป ภาคเกษตรจะตามไม่ทัน การพัฒนาโดย
รวมก็จะไม่เป็นผลดี ปัญหาที่มีอยู่ก็กลับจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น และก็จะ

กลายเป็นเครื่องถ่วงความเจริญของประเทศเราสืบไปไม่มีที่สิ้นสุด ดังนั้น ความสมดุลในการพัฒนาประเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งรัฐบาลและประชาชน จำเป็นจะต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก

ส่วนทุกข์ที่เกิดจากสถานการณ์ปัจจุบัน จะเป็นทุกข์ของคนที่มีอันจะกินเสียส่วนมากทั้งยังฉมัทพ์ทำให้ทุกข์ของผู้ยากจนเดิมมีมากขึ้นไปอีก จึงกล่าวได้ว่า ทั้งทุกข์เก่าและทุกข์ใหม่รวมกัน ทำให้คนทั้งประเทศได้รับผลกระทบไม่โดยทางตรง ก็ทางอ้อมโดยทั่วหน้ากัน

วิกฤตที่ทำให้เกิดทุกข์มีหลากหลายต่างประเภทด้วยกัน แต่ที่เป็นสาเหตุใหญ่แห่งทุกข์ของคนไทยคือ ทุกข์อันสืบเนื่องมาจากวิกฤตเศรษฐกิจ ทั้งนี้ก็เพราะตั้งแต่ ๒๕๔๐ เป็นต้นมา ภาคเศรษฐกิจสมัยใหม่ของเราได้รับความกระทบกระเทือนอย่างใหญ่หลวง วงการต่างๆ ไม่ว่าจะธุรกิจ อุตสาหกรรม การเงิน การธนาคาร บั่นป่วนล้มละลาย คนว่างงานมากขึ้น เมื่อภาคเศรษฐกิจอันเป็นตัวทำรายได้ของประเทศตกอยู่ในภาวะ “ล้มทั้งยืน” (ไม่ใช่ล้มบนฟูก) ความเสียหายที่เกิดขึ้นจึงกลายมาเป็นทุกข์ของชาติโดยตรง ทุกคนทราบเรื่องนี้ดี หลายท่านได้ประสบมาด้วยตนเอง

สาเหตุของวิกฤตเศรษฐกิจของไทย มีอะไรบ้าง เกิดขึ้นได้อย่างไร จะพูดกันก็เป็นเรื่องซ้ำซากและกล่าวโทษกัน แต่พอสรุปสั้นๆ ได้ว่า สาเหตุเกิดมาจากการขาดความสมดุลในโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศไทย บางอย่างก็มีมากเกินไป เช่น การขยายกิจการมากเกินไป การกู้เงินมากเกินไป และการใช้เงินทองกันอย่างฟุ้งเฟ้อมากเกินไป แต่บางอย่างเราก็มี

น้อยเกินไป เช่น การปรับตัวเองจนทำให้ตามการเปลี่ยนแปลงของโลกไม่ทัน ทั้งทางด้านกฎหมาย การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ การขาดแคลน เทคโนโลยีทันสมัยที่จำเป็นต่อการแข่งขันกับนานาประชาชาติ ตลอดจนการขาดการเตรียมตัวที่พร้อมสรรพ ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของโลก เป็นต้น

ที่จริง พวกเรารู้ดีว่า ไม่ใช่แต่ในประเทศของเราเท่านั้นที่เกิดวิกฤต ทุกประเทศในโลกต่างก็มีวิกฤตทั่วหน้ากัน ประเทศที่แข็งแกร่ง เป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจอันดับหนึ่ง คือ สหรัฐอเมริกา ก็เป็นทุกข์ แต่ทุกข์น้อยกว่าชาติอื่นๆ สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น สิงคโปร์ แม้จะเป็นประเทศที่แข็งแกร่งมากก็หนีไม่พ้น ขอยกตัวอย่างง่ายๆ ให้เห็นกันได้ชัดขึ้น อีกสักเล็กน้อย คือในช่วงปีนี้ ราคาหุ้นทั่วโลกลดลงไปแล้วถึง ๒๘% ทำให้ผู้ลงทุนเสียหายไปกว่า ๑๐ ล้าน ล้านเหรียญสหรัฐ (คิดเป็นเงินไทยประมาณ ๔๔๐ ล้าน ล้านบาท) ในยุโรปและเอเชีย การตกต่ำของราคาหุ้นจะรุนแรงมากกว่าของสหรัฐมาก นอกจากนั้น ยังได้เกิดภาวะการเฟ้อของสินค้าด้านเทคโนโลยีกันทั่วโลก ทำให้เกิดการขาดทุนและชะงักงันในเรื่องการลงทุนในกิจกรรมประเภทนี้อย่างรุนแรง ประเทศที่พึ่งพาอาศัยการส่งออกของสินค้าไฮเทคและคอมพิวเตอร์ ทั้งหลาย เช่น สิงคโปร์ ไต้หวัน ญี่ปุ่น ฮองกง เกาหลี และไทยด้วย ต่างก็ได้รับผลกระทบมากเป็นพิเศษ นอกจากนั้น การค้าของโลกซึ่งเคยโตขึ้นถึง ๑๓% กลับหดตัวลดลงเหลือเพียง ๓% เท่านั้นในปีนี้

ดังนั้น ในขณะที่เรากำลังและเป็นทุกข์กับพิษเศรษฐกิจ เราจะต้องเข้าใจด้วยว่า ประชาชนในประเทศอื่นๆ ทั่วโลก ก็กำลังประสบกับทุกข์และภัยพิบัติเช่นเดียวกัน จะมากหรือน้อยเท่านั้นเอง ฉะนั้น โปรดอย่าน้อยใจในโชคชะตาให้มากจนเกินพอดีไป อย่างไรเสีย คนอื่นๆ ส่วนใหญ่ก็อยู่ในฐานะเดียวกับเรา

ยิ่งถ้าดูการคาดการณ์ของ IMF ล่าสุดด้วยแล้ว ก็ยิ่งเห็นได้ชัดว่า สถานการณ์เศรษฐกิจทั่วโลกในปีนี้จะทรุดตัวลงไปมาก และก็ยังไม่สามารถฟื้นตัวได้คืนในปีหน้า ช้ำยังมีนักเศรษฐศาสตร์ชื่อดังของโลกทำนายต่อไปอีกว่า ระบบเศรษฐกิจของญี่ปุ่นอาจจะต้องตกอยู่ในภาวะลำบากมากยิ่งขึ้นและอาจจะดึงเอาเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ในเอเชียตามลงไปด้วยก็ได้

ที่เอาเรื่องนี้มาพูด มิใช่ตั้งใจจะทำให้พวกเราเสียขวัญ และเสียกำลังใจแต่อย่างใด หากแค่เพื่อชี้ให้เห็นว่า พวกเราไม่ควรจะกลัวความจริง ไม่ว่าความจริงนั้น จะดี หรือ เลวอย่างไร เราจะต้องมีความกล้าที่จะพูดความจริงซึ่งกันและกัน เพื่อที่จะหันหน้าเข้าหากัน เพื่อร่วมมือร่วมใจกันช่วยกันแก้ไขปัญหากำลังรุมล้อมรอบข้างพวกเราให้บรรเทาเบาบางลงให้ได้อย่างจริงจัง ความตกอกตกใจจากการคาดไม่ถึงของการผันผวนของสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ก็จะไม่เกิดขึ้น

พระพุทธเจ้าทรงสอน อริยสัจ ๔ ให้รู้จักทุกข์ บ่อเกิดแห่งทุกข์ การดับทุกข์ และหนทางในการดับทุกข์ อริยสัจ ๔ เป็นคำสอนที่ทันสมัยอยู่เสมอ ชอบที่พวกเราจะนำไปใช้ในภาวะวิกฤตเช่นนี้เป็นอย่างยิ่ง

ในสถานการณ์ปัจจุบัน พวกเรากำลังมีทุกข์ คือ ทุกข์ของวิกฤตเศรษฐกิจ ทำให้ทุกข์ทั้งกาย ทุกข์ทั้งใจ ท้อแท้ หดหู่ น้อยอกน้อยใจ หลายคนตกอยู่ในภาวะ “วิตกกังวล” และบางคนถึงกับ “วิกฤตจิต” ก็มี สำหรับบ่อเกิดแห่งทุกข์นั้น มีหลายอย่าง หลายประการ แต่ที่สำคัญคือการที่เศรษฐกิจของเราผันตัวเข้าสู่กระบวนการ “โลกาภิวัตน์” ระบบนี้เป็นระบบเสรี และนับวันจะเพิ่มความเสรีมากยิ่งขึ้น การเกิดโลกาภิวัตน์เป็นวิวัฒนาการของโลก จะหยุดยั้ง หรือห้ามมิให้เกิดไม่ได้ แม้แต่จะคิดที่จะไม่ร่วมกระบวนการ ทำตัวเป็นเอกราชนอกระบบสังคมโลก ก็น่าจะมีผลเสียมากกว่าผลดี และโดยที่ระบบโลกาภิวัตน์เป็นระบบที่อ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลง ความผันผวนในด้านการค้า การลงทุนและการเงิน จึงย่อมจะเกิดขึ้นได้ง่ายและรวดเร็ว สิ่งใดที่เกิดในต่างประเทศ ก็จะมีผลกระทบต่อคนไทยและเศรษฐกิจไทยได้โดยง่าย และรวดเร็วเช่นกัน

ดังนั้น ในขณะที่ประเทศอยู่ในระหว่างช่วงต่อของการเปลี่ยนแปลง การแสดงออกถึงการไม่เห็นด้วย และการต่อต้าน ย่อมจะเกิดขึ้นเป็นเรื่องธรรมดาของการเปลี่ยนแปลง พวกเราจำเป็นต้องมีขันติและความหนักแน่นไว้ให้มาก

ที่จริง การที่พวกเราได้ทำผิดพลาดมาในอดีต จนก่อให้เกิดภาวะวิกฤตนั้น ก็เชื่อว่าจะไม่มีการประโยชน์ เพราะอย่างน้อยเราก็ได้เรียนรู้จากความผิดพลาดนั้น และจะได้ไม่ทำผิดซ้ำอีกแล้วทำความผิดพลาดนั้นให้เป็นโอกาส นาย **Henry Ford** ผู้ก่อตั้งบริษัทรถยนต์ Ford ที่มีชื่อเสียงของสหรัฐอเมริกา เคยกล่าวไว้ว่า “Failure is the opportunity to begin again more

intelligently” แปลว่า “ความผิดพลาด คือ โอกาสในการเริ่มต้นใหม่ที่ชาญฉลาดกว่าเดิม” เรื่องนี้รัฐบาลและภาคเอกชนต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพื่อมิให้เกิดประวัติศาสตร์ฟ้องสบู่ชำระรอยได้อีก

ทีนี้ ก็มาถึงประเด็นที่ว่า แล้วเราจะทำอย่างไรกับทุกข์ เพื่อให้ทุกข์คลายและอาจจะหมดไป ในที่สุด เพื่อให้ความวิตกกังวลลดน้อยลงและอาจจะหายไป ในที่สุด

ขอเรียนว่า ผู้พูดไม่ใช่ นักปราชญ์ ไม่ใช่ นักเศรษฐศาสตร์ และไม่ใช่ จิตแพทย์ ผู้พูดเป็นใครมาจากไหน ก็ทราบกันดีอยู่แล้ว ที่มาพูด ก็เพื่อแสดงความคิดเห็น เพื่อเตือนในสิ่งที่คนไทยทราบดีอยู่แล้ว แต่ลืมระลึกถึง หรือมองข้ามไป เพราะมีทุกข์

ก่อนที่จะเข้าสู่ข้อเสนอแนะ ขอทำความเข้าใจเสียก่อนว่า พวกเราทุกคนจะต้องศึกษาทุกข์และบ่อเกิดแห่งทุกข์ให้เข้าใจแจ่มแจ้ง ต้องยอมรับและพร้อมที่จะต่อสู้โดยไม่ท้อถอย มิฉะนั้น พวกเราจะไม่มีความพอที่จะใช้ในการต่อสู้ และอาจจะประสบความล้มเหลวได้

ต่อไปนี้ คือข้อเสนอแนะ ซึ่งผมเรียกเสียก่อนข้างจะสรุปว่า “คู่มือคนไทย”

๑. ขอให้ระลึกถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มนุษย์เราทุกคนต้องมีที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ต้องมีศูนย์รวมในการสร้างสมาธิและกำลังใจ คราใดที่บ้านเมืองมีปัญหา คนไทยతోแท้ หดหู่ ไม่มีกำลังใจ ขอให้นึกถึงคุณงามความดี การเสียสละ ความเหน็ดเหนื่อยของในหลวง นึกถึงพระบรมราโชวาท

และพระราชดำรัสอันทรงคุณค่าที่พระราชทานแก่คนไทยมาโดยตลอด ตั้งแต่เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ คนไทยโชคดีเป็นที่สุดที่มีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นประมุขของชาติ พวกเราทราบกันดีว่า พระองค์ท่านทรงเป็นทุกอย่างของคนไทยและของประเทศของเรา ทรงเป็นศูนย์รวมแห่งความสามัคคีของคนในชาติ ทรงเป็นพ่อ เป็นครู และเป็นผู้พิทักษ์ปกป้องภัยให้แก่พวกเรา คราใดที่บ้านเมืองเกิดภาวะวิกฤต ไม่ว่าจะในด้านการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะพระราชทานแสงสว่าง สติปัญญา ชี้นำในการแก้ปัญหาจนสถานการณ์รุนแรงคลี่คลายได้เสมอ นำความสุข ความสงบร่มเย็น กลับคืนมาเสมอ พวกเราคงไม่ลืมเหตุการณ์รุนแรง ๒ ครั้ง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖ และ พ.ศ. ๒๕๓๕ หวังว่าพวกเราจะไม่รบกวนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นครั้งที่ ๓ อีก

๒. ขอให้ตั้งตนอยู่ในความพอดี นำความพอดีไปปฏิบัติเพื่อลดความทุกข์ในปัจจุบันและป้องกันอันตรายอันเกิดจากการผันผวนของสถานการณ์ในอนาคต ในเรื่องนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานทฤษฎีใหม่ไว้ให้กับพวกเราได้ใช้เป็นกรอบในการดำเนินชีวิต ชื่อว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” เรื่องนี้หลายท่านอาจจะบ่นว่า ฟังมาหลายครั้งจนชินชาแล้ว จริงอย่างที่บ่น แต่โปรดชวนไปดูบทเรียนที่เราได้รับจากวิกฤตปี ๒๕๔๐ อันเป็นบทเรียนที่ราคาแพงอย่างยิ่ง ถ้าตอนนั้น เรายึดมั่นในเศรษฐกิจพอเพียง เราน่าจะเผชิญกับวิกฤตที่ไม่รุนแรงเท่ากับที่เป็นอยู่ก็ได้ จึงกล่าวได้ว่า ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง สามารถใช้เป็นเกราะกำบังภัยอันตรายในภายหน้า อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงและผันผวนของสถานการณ์ของโลกได้เป็นอย่างดีที่สุด

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๒๕ ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและการบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง และการปฏิบัติตนเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน

เศรษฐกิจพอเพียง มิใช่เพียงการทำให้พอ แล้วหยุด แต่หากหมายรวมถึง ความขยันหมั่นเพียร การแสวงหาความรู้ใหม่ การมีทัศนคติที่ถูกต้อง และการรู้จักอดออมด้วย

ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง ความมุมานะ ไม่ย่อห่อนในการทำกิจการใดๆ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรับสั่งไว้เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๒ ความตอนหนึ่งว่า

“...การทำงานใดๆ ไม่ว่าจะ เล็ก ใหญ่ ง่าย ยาก ถ้าย่อหย่อน ความเพียรแล้ว ยากที่จะให้สำเร็จเรียบร้อย ทันเวลาได้ และเมื่อใด พลังของความเพียรนี้เกิดขึ้น เมื่อนั้น การงานหรือปัญหาทั้งหลาย ก็สำเร็จโดยง่าย และรวดเร็ว...”

ความขยันหมั่นเพียรจึงเป็นกุญแจดอกสำคัญในการแก้ปัญหาและ กลายทุกข์ของคนไทย

การแสวงหาความรู้ใหม่ หมายถึง การปรับตัว ปรับองค์กร ปรับ การบริหารให้ทันเทคโนโลยีสมัยใหม่อยู่เสมอ เพื่อให้การทำงานมี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถแข่งขันอย่างเป็นธรรมกับประเทศอื่นๆ ได้

การมีทัศนคติที่ถูกต้อง หมายถึง ความไม่ทอดทิ้งที่จะต่อสู้กับวิกฤต มองอนาคตในแง่ดี เชื่อว่า วันใหม่ที่ดีย่อมต้องเกิดขึ้น สร้างความหวังและ กำลังใจที่จะดำเนินชีวิตต่อไป ไม่ว่าจะยากลำบาก ข้นแค้นสักเพียงใด

การรู้จักอดออม หมายถึง การประหยัด เพื่อความมั่นคงแห่งชีวิต เพื่อความมั่นคงขององค์กร การออมทรัพย์เพื่อสร้างอนาคตให้มั่นคง ในเรื่อง นี้ นาย Calvin Coolidge ประธานาธิบดี ของสหรัฐอเมริกา คนที่ ๓๐ ระหว่าง ค.ศ. ๑๙๒๓ - ๑๙๒๙ กล่าวไว้ว่า “...there is no independence quite so important as living within your means...” พอจะถอดเป็นภาษาไทยได้ว่า “...ไม่มีเอกราชใดสำคัญเท่ากับการดำเนินชีวิตภายใต้ฐานะานุภาพแห่งตน...” มีแปลกและนำคิดอยู่อย่างหนึ่ง พวกเราถือว่า หน้าตาเป็นสิ่งสำคัญจะทำ อะไรที่เสียหน้าคนไม่ได้ จะเสียเท่าไรเสียกัน ต้องรักษาหน้าคนไว้ก่อน

อนึ่ง การประหยัดอีกอย่างหนึ่งที่พึงสังวร คือ “การประหยัดปาก ประหยัดคำ” ไม่พูดในสิ่งที่จะทำให้เกิดความแตกแยกในชาติบ้านเมือง เรื่องนี้สำคัญมาก เพราะ ถ้ามี การพูดในทางที่ไม่สร้างสรรค์ กล่าวโทษคนอื่นโดยง่ายไม่ไตร่ตรองแล้ว ผลที่ตามมาคือ การทะเลาะวิวาทและดิฉิน ซึ่งกันและกัน ในหน้าหนังสือพิมพ์ และจอโทรทัศน์ ดังที่พวกเราได้เห็นกันอยู่บ่อยครั้ง ประชาชนคนอื่นซึ่งไม่รู้เรื่องก็จะพากันสับสน ยิ่งถ้าคนพูดมีหน้าที่รับผิดชอบ ต่อสังคมด้วยแล้ว ก็อาจจะยังเป็นผลร้ายต่อประเทศชาติ ชาวต่างประเทศ อาจจะมองไปว่า คนชาตินี้เมืองนี้ไร้แล้วซึ่งความปรองดอง เอาแต่ทะเลาะ เบาะแว้งกัน การเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนทั้งหลายซึ่งล้วนแต่เป็นหัวใจ ในการฟื้นฟูพัฒนาประเทศ ก็เกิดขึ้นไม่ได้

๓. ขอให้รู้จักสามัคคี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับสั่งให้คนไทยทั้งมวล “รู้จักสามัคคี” คือ การรวมพลังกันเพื่อการแก้ไขปัญหาทั้งมวล เพื่อขจัดปัญหาต่าง ๆ และสร้างความเจริญให้แก่ชาติบ้านเมือง

การรู้จักสามัคคี คือ หลักการของการเคารพซึ่งกันและกัน การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การรู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา ให้อภัยซึ่งกันและกัน การอดกลั้น และการประสานประโยชน์ของพวกเราเอง ที่จริง การรู้จักสามัคคีนี้เป็นคุณสมบัติพิเศษของคนไทยมาช้านาน จะเห็นได้ว่าคนไทยไม่ว่า เชื้อชาติ ศาสนาใด จะเกิดในประเทศไทยหรือเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร เราต่างมีความรู้สึก มีความสำนึกในความเป็นคนไทยเท่าเทียมกัน ต่างก็ภูมิใจในความเป็นคนไทย รักและเทิดทูน ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เหมือนกันและเท่าเทียมกัน ปกป้องและหวงแหนประเทศไทยเท่าเทียมกัน ไม่แบ่ง

เชื้อชาติ ไม่กีดกันศาสนา ปัญหาด้านสังคมไทยในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา จึงไม่มี หรือมีก็น้อยมาก น้อยกว่าประเทศอื่นๆ ที่นำเรื่องนี้มาเตือนพวกเราอีกครั้ง เพราะประเทศของเราเกิดมีปัญหาค้นแล้วคนไทยกำลังมีทุกข์ บ้างก็ทะเลาะกัน โดยไม่จำเป็น กล่าวโทษซึ่งกันและกันโดยไม่สมควร ทำให้เกิดความแตกแยกซึ่งไม่น่าจะเกิด การรู้จักสามัคคีจะช่วยแก้ปัญหาและนำมาซึ่งความสุขร่วมเย็น เกิดสันติในชาติบ้านเมืองของเรา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ไว้ตั้งแต่ ปี ๒๕๑๒ ว่า

“ในบ้านเมืองนั้น มีทั้งคนดีและคนไม่ดี ไม่มีใครจะทำให้ทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด การทำให้บ้านเมืองมีความปรกติสุขเรียบร้อย จึงมิใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดี หากแต่อยู่ที่การส่งเสริมคนดี ให้คนดีได้ปกครองบ้านเมือง และควบคุมคนไม่ดี ไม่ให้มีอำนาจไม่ให้ออกความวุ่นวายได้”

ผมเชิญพระบรมราโชวาทนี้มาให้พวกเราได้ฟังอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเตือนความทรงจำของคนไทยทั้งมวล พวกเราเคยได้ยินได้ฟังพระบรมราโชวาทนี้ มาหลายครั้ง หลายหนแล้ว เข้าใจดี แต่ช่วยกันทำค่อนข้างน้อยมาก พระบรมราโชวาทนี้ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรากำลังพูดถึงโดยตรง แต่ถ้าพวกเราช่วยกันทำตาม เราก็น่าจะมีทุกข์น้อยลง มีความสุขมากขึ้น บ้านเมืองอันเป็นที่รักของเราจะนำร่าเริงน่าอยู่ยิ่งขึ้น

หวังว่า พวกเราทุกคน ได้ยินพระราชดำรัสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานแก่พสกนิกรทั่วประเทศ เมื่อ ๔ ธันวาคม ที่ผ่านมา โดยทั่วกัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับสั่งถึง Double Standards ทรงรับสั่งถึงภัยแห่งความแตกแยก ทรงรับสั่งถึง ความขัดแย้ง และทรงรับสั่งถึงการหันหน้าเข้าหากัน ทรงชี้ให้เห็นว่า การรู้จักสามัคคีเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งที่คนไทยทุกหมู่เหล่าพึงนำมาใช้ในสถานการณ์ปัจจุบัน

ผมเชิญพระราชกระแสมาย้ำเตือนพวกเราอีกครั้งหนึ่ง

๔. **คู่มือข้อสุดท้าย** ขอให้ระลึกว่า “เกิดมาต้องทดแทนบุญคุณแผ่นดิน” วลีนี้ บางท่าน หรือหลายท่านอาจจะเข้าใจยาก ฟังดูเหมือนเป็นนามธรรม จริง ๆ แล้ว เป็นรูปธรรมทั้งสิ้น แผ่นดินไทยเป็นที่ให้กำเนิด เป็นบ้านเกิดเมืองนอน เป็นที่ที่เราได้อาศัยพักพิง ทำมาหาเลี้ยงชีพ เลี้ยงครอบครัว แผ่นดินไทยหรือประเทศไทย คือ ส่วนรวมของครอบครัวไทย ดังนั้น ถ้าเรารักหวงแหนครอบครัวอย่างไร มากเท่าใด หมายความว่า เรารักและหวงแหนแผ่นดินไทยประเทศไทยมากเท่านั้น

เคยได้ยินบางท่านตัดพ้อ ทำนองน้อยใจว่า เมืองไทยไม่เห็นจะน่ารักสักเท่าใดมีแต่คนโกงเต็มไปหมด นักการเมืองบางคนก็ซื้อเสียงเข้ามา กอบโกยเอาแต่ผลประโยชน์เข้าตัวเอง การบริหารแผ่นดินก็แฝงด้วยคอร์รัปชัน ข้าราชการก็ขาดความเป็นธรรม เล่นพรรคเล่นพวก คนทำผิดก็ไม่ได้รับโทษ ประชาชนเดือดร้อน อาชญากรรมและยาเสพติดก็มีดาษดื่น อย่างนี้แล้วจะให้รักประเทศ เสียสละให้ประเทศได้อย่างไรกัน

ฟังแล้วรู้สึกเห็นอกเห็นใจคนที่มีความเห็นเช่นนี้มาก เขาพูดในสิ่งที่เขาเห็น พูดในสิ่งที่เขาได้ประสบและอ่านพบในหนังสือพิมพ์ ได้ฟังจากสื่อในขณะเดียวกัน ผมก็มีความวิตกกังวลเป็นอย่างยิ่ง เพราะความคิดความเห็นเช่นนั้น ไม่ถูกต้อง และน่าจะเป็นอันตรายต่ออนาคตของประเทศเรามากในอดีตและในปัจจุบัน บ้านเมืองของเรามีปัญหาเช่นนั้นจริงๆ แต่ต้องถือเป็นหน้าที่ของพวกเราทุกคนต้องช่วยกันคิด ช่วยกันแก้ ไม่เอาแต่บ่น เอาแต่วิจารณ์ แล้วปล่อยปละละเลยทำเป็นธุระไม่ใช่ ถ้าทำอย่างนั้น ตัวเราเองนั่นแหละ คือส่วนหนึ่งของปัญหา เพราะขาดความรับผิดชอบในฐานะเจ้าของบ้าน เจ้าของประเทศ

ที่จริง เมืองไทยของเราหาได้เสื่อมโทรมเลวลงมากอย่างที่คุณคิด แต่เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยีสื่อสาร ทำให้เราได้ยินได้ฟังได้อ่านเรื่องราวและข่าวสารต่างๆ ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น สื่อต่างๆ ก็พัฒนาตัวเองในการหาข่าวดีขึ้นมาก ความไม่สมประกอบทั้งหลายซึ่งได้รับการปกปิดซ่อนเร้นไม่เป็นข่าว เรื่องดีๆ มักจะไม่เป็นข่าว เรื่องไม่ดีจะเป็นข่าวที่สำคัญ จึงดูเหมือนบ้านเมืองของเราเลวลง ที่จริง ถ้ามองอีกมุมหนึ่ง ก็ดูดีเหมือนกัน คือ มีความโปร่งใสมากขึ้น จะทำการใดก็ต้องระมัดระวังมากขึ้น

การปฏิบัติตนเป็นคนดีของครอบครัว เป็นสถาบันที่ดี เป็นองค์กรที่ดี คือ การทดแทนบุญคุณแผ่นดิน

การทดแทนบุญคุณแผ่นดิน โดยปฏิบัติตนเป็นคนดี มีความรับผิดชอบ คือการร่วมกันสร้างฐานรากในการกอบกู้สถานการณ์และการพัฒนาประเทศอันสำคัญยิ่ง

อนึ่ง การตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน นอกจากการทำความดีแล้ว จำต้องรู้จักการละความชั่วและรู้จักชักชวน จูงใจ ให้ผู้อื่นละความชั่วด้วย ในบ้านเมืองของเรา มีการประพฤติชั่วมากพอสมควรทีเดียว การกระทำ ความชั่วที่เป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อชาติ คือ การคอร์รัปชันและการค้ายาเสพติด โดยเฉพาะการค้ายาเสพติด คือ การทำลายคนในชาติ ผมจึงเรียกผู้ค้าและผู้ผลิตยาเสพติด ว่า เป็นผู้ทรยศต่อชาติ คนที่คอร์รัปชันและค้ายาเสพติดมีเงิน มาก ร่ำรวย กลายเป็นคนมีเกียรติ มีอิทธิพล มีคนนับหน้าถือตา คำนิยมเช่น นี้ จำต้องได้รับการเปลี่ยนแปลง เราพึงยกย่องนับถือคนดี แม้จะยากจน และเลิกกราบไหว้คนร่ำรวยจากเงินสกปรกกันได้แล้ว

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า เศรษฐกิจของโลกได้ก้าวเข้ามาสู่ยุคของ “โลกาภิวัตน์” แล้ว และนับวันการเปิดประเทศก็ยิ่งจะมีมากขึ้น ดังนั้น ความสำคัญขององค์ประกอบทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศก็จำเป็นจำต้อง ได้รับการเอาใจใส่ให้มากขึ้น นั่นคือ การส่งสินค้าออกเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินตรา ต่างประเทศ และการลงทุนของชาวต่างประเทศ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและ ความเจริญเติบโตของประเทศไทย

การทำให้การส่งออกมีมากขึ้น โดยการพัฒนาเทคโนโลยี เพิ่มคุณภาพ สินค้าและขีดความสามารถในการแข่งขัน ย่อมถือว่าเป็นภาระกิจของรัฐบาล และเอกชนที่เกี่ยวข้องที่จะต้องร่วมกันบันดลให้เกิดขึ้นให้ได้โดยเร็ว

การดึงดูดนักลงทุนชาวต่างประเทศให้นำเงินเข้ามาลงทุน เพิ่มผลผลิตจ้างงานและรายได้ให้กับคนไทย จำเป็นที่จะต้องขจัดความสับสนวุ่นวาย และความขัดแย้งของคนในชาติ เพื่อให้ได้มาซึ่งความสามัคคีกลมเกลียว ทำให้นักลงทุนเห็นว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่สงบสุข น่าอยู่ และน่านำเงินมาลงทุนมากขึ้น

ทั้งหมดนี้ ล้วนแล้วแต่เป็นภาระหน้าที่ของคนไทยทุกคน ที่จะต้องร่วมกันสรรค์สร้างให้เกิดขึ้นให้ได้ และนั่นก็คือ การตอบแทนบุญคุณแผ่นดินโดยตรงนั่นเอง

เมื่อ John F. Kenedy ได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีสหรัฐ เขาได้กล่าวคำปราศรัยต่อคนอเมริกาว่า “Ask not what the country can do for you, ask what you can do for your country.” แปลว่า “อย่าถามว่าประเทศจะทำอะไรให้แก่ท่าน จงถามว่า ท่านจะทำอะไรให้แก่ประเทศได้บ้าง” ฟังไพเราะ จีบใจยิ่งนัก

Eleaner Roosevelt ผู้เป็นนักปราชญ์ และเป็นภรรยาของประธานาธิบดี Franklin Roosevelt เคยกล่าวไว้ว่า “The future belongs to those who believe in the beauty of their dreams.” แปลว่า “อนาคต เป็นของคนที่ยึดมั่นในฝันอันงดงามของตน”

ผมขอร้องและวิงวอน

ขอให้พวกเราทุกคนจงร่วมมือ ร่วมใจกัน สร้างฝัน ของเราให้เป็นความจริง ด้วยการตั้งปณิธานอันแน่วแน่ ไม่อ่อนไหวต่ออุปสรรคและความยากลำบากใดๆ ทั้งปวง ยึดมั่นในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประพฤติปฏิบัติตามกระแสพระราชดำรัส และพระบรมราโชวาท ดังที่ได้เชิญมาโดยพร้อมเพรียงกัน

หวังว่า การบรรยายครั้งนี้ พวกเราทั้งหลายจะได้เป็น “คู่มือ” ในการต่อสู้ เพื่อดำเนินชีวิตในสถานการณ์ปัจจุบัน เป็นกำลังใจ และยังประโยชน์แก่คนไทยตามสมควร

ขอบคุณ

บรรยากาศก่อนและระหว่างการแสดงปาฐกถาพิเศษ โดย
ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์
ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ ประธานกิตติมศักดิ์มูลนิธิรัฐบุรุษ

นายชาติรี โสภณพนิช ประธานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) มอบเงินให้ "มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์"

ฯพณฯ ประธานกิตติมศักดิ์มูลนิธิรัฐบุรุษ มอบทุนแก่ ศ.นพ.ประสพ รัตนากร ประธานมูลนิธิรัฐบุรุษ

จาก ~ มูลนิธิรัฐบุรุษ

ในวันสำคัญ วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ มีความหมายทั้งสองเลข เลข ๑ รัฐบุรุษ หมายเลข ๑ ผู้ที่เป็นหนึ่ง ในความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ และจงรักภักดี ที่กล่าวขวัญกันทั่วประเทศ ได้แสดงปาฐกถา พิเศษ เป็นอนุสรณ์แก่ผู้เป็นเลข ๑ ในวงการธนาคาร และการเงิน คุณชิน โสภณพนิช ที่ธนาคารหมายเลข ๑ ของเอเชีย ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ท่ามกลางคนสำคัญของบ้านเมือง นักการธนาคาร นักการเงิน รัฐมนตรี บรรณาธิการ ผู้นำในวงการวิทยุ โทรทัศน์ นักธุรกิจ นักอุตสาหกรรมชั้นนำ รวมทั้งนักคิด นักเขียน และประชาชนผู้มีความหวัง จากการฟังปาฐกถาครั้งนี้ โดย ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ ประธานกิตติมศักดิ์มูลนิธิรัฐบุรุษ

ต่อจากเลข ๑ คือ เลข ๘ บ่งบอกถึงความก้าวหน้าของบ้านเมือง ของสังคมไทย จากกลุ่มมือคนไทย อันเป็นหัวใจของการบรรยายครั้งนี้ โดยมีผู้แสดงความจำนงขอฟังล้านหลาม ล้นห้องประชุมใหญ่ ๖๐๐ ที่นั่ง

จนขยายห้องประชุมใหญ่อีกหนึ่งห้องอีก ๖๐๐ ที่นั่งทั้งถ่ายทอดสดทางโทรทัศน์ ช่อง ๓ ช่อง ๑๑ และเป็นข่าวทั้งสิ้น ทั้งยาว ต่อเนื่องตลอดวันตลอด ๒๔ ชั่วโมง จนถึงรุ่งขึ้น วันที่ ๒๐ ธันวาคมนี้ พาดหัวข่าวหน้าหนึ่งทุกฉบับ ข่าวทุกสถานีโทรทัศน์ และวิทยุ นั่นคือ **คู่มือคนไทย ๔ ประการ**

คู่มือคนไทย ๔ ประการ

๑. ยึดมั่นในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในหลวงของปวงชนชาวไทย และสนองพระราชปณิธาน “**รู้จักสามัคคี**”
๒. ดำเนินชีวิตตาม พระบรมราโชวาท “**เศรษฐกิจพอเพียง**” เพื่อปรับตัวปรับใจ
๓. คำว่าประหยัด จะช่วยให้เราอยู่รอด โดยเน้นเรื่อง “**ประหยัดปาก ประหยัดคำ**” ไม่ให้สับสน ระวังระสาย กล่าวร้ายกัน จนไม่มีใครอยากลงทุนในไทย
๔. “**เกิดมาต้องตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน**” อย่าดูดาบเป็นทองไม่รู้ร้อน ย่อมไม่ได้ ถ้าเรารักชาติ ชั้นแรกก็คือ **รู้จักสามัคคี** ไม่เชิดชูคนคดโกง ททรยศต่อชาติแล้วส่งเสริมคุณธรรมความดี “**ซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ และจงรักภักดี**”

มูลนิธิรัฐบุรุษ ได้ตระหนักถึงสถานการณ์ในปัจจุบันตลอดมา
จึงขอเชิญชวนท่านทั้งหลายได้ร่วมใจกัน คิด ทำ ยึด ในแนวทาง
คู่มือคนไทย ของ ฯพณฯ รัฐบุรุษไทย ผู้ห่วงใยประเทศชาติ

ขอขอบคุณ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ในการจัด
แสดงปาฐกฐาพิเศษครั้งนี้ และสนับสนุนการพิมพ์เผยแพร่เพื่อเป็น
ประโยชน์แก่ชาวไทย ทุก ๆ คน ในการพัฒนาประเทศ และเกียรติภูมิ
ของไทย

ขอสวัสดิ์ปีใหม่ ๒๕๔๕ ให้เจริญสุขสวัสดิ์ทุกท่าน

(ศ.นพ.ประสพ รัตนากร)

ประธานมูลนิธิรัฐบุรุษ

๑ มกราคม ๒๕๔๕

มูล	มิ่งสรรพสิ่งได้	ดั่งประสงค
นิติ	ธรรมธำรง	เลิศแล้ว
รัฐ	ราษฎร์อริราชทรง	ประเสริฐสุด
บุรุษ	สัปบุรุษแพ้ว	ผ่องเรืองนิรันดรสมัย โสตถิเทอญฯ

ส.ค.ส.๒๕๔๕

มุลนิติรัฐบุรุษมั่นใจไทยทั้งชาติ
 ต้องสามารถเป็นตัวของตัวได้
 สร้างความดีความงามความเป็นไทย
 บันดาลพรบวรชัยให้ท่านเทอญ

เนาวัฒน์ พงษ์ไพบูลย์
 ผู้ประพันธ์

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

เกิดมาต้องตอบแทนบุญคุณต่อแผ่นดิน

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ

“องค์คุณความดี”

หนึ่งจรรงกักตักศิรัภษัตริย์

สองพิพัฒน์สัจยชือถือสุจวิธ

สามรู้เสียสละพร้อมยอมอุทิศ

คือนี้มีจมจลของคณติ

ของมจลควมดีสิริประเสริฐ

จงบังเกิดแก่ผู้รู้หน้าที่

จงเจริญเกียรติยศปรากฏมี

พระพรสิริโปรดประทานแต่ท่านเทอญ

หนังสือลำดับที่ ๓๖ สงวนลิขสิทธิ์ โดยมูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

เผยแพร่โดย คณะอนุกรรมการส่งเสริมกิจกรรม

ศาลาพำนัก เลขที่ ๑๑๒ ถนนราชวิถี เขตราชวิถี กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๑๕-๕๕๕๖, ๐-๒๒๑๔-๖๗๒๗ โทรสาร ๐-๒๒๑๖-๘๘๒๗, ๐-๒๖๔๒-๗๗๗๑